

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **R. N.**

skazanego z 270 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 sierpnia 2024 r.,

osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania w sprawie
zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa 200/15,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie,
z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt II K 46/15,
na podstawie art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku R. N. o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt II K 46/15, R. N. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę grzywny w liczbie 40 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł oraz przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie

orzeczony kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 2 lata.

Powyższy wyrok został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa 200/15.

W dniu 24 kwietnia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło osobiste pismo skazanego, w którym na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. w zw. z art. 542 § 1 k.p.k. i art. 544 § 2 k.p.k. domagał się wznowienia przedmiotowego postępowania oraz uchylenia obu ww. wyroków. Z treści uzasadnienia wniosku wynika, że według skazanego w sprawie zaistniały przesłanki do wznowienia postępowania, którymi ma być ujawnienie się w sprawie nowych dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił przestępstwa, w postaci *„ekspertyzy kryminalistycznej dokumentów z dnia 13 kwietnia 2016 r.”* oraz *„ekspertyzy kryminalistycznej dokumentów [...]”*. R. N. wniósł także o przeprowadzenie dowodu z ww. dokumentów, które jak wynika z treści złożonego pisma miały zostać do niego załączone. Ponadto skazany podniósł, że w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku doszło do wydania przez biegłego z zakresu badania dokumentów (H.T.) opinii na podstawie kserokopii dokumentu znajdującej się na k. 224 akt sprawy, którą w jego ocenie sąd orzekający przyjął z nieznanых przyczyn za oryginał i wbrew faktom opisał tę kwestię w uzasadnieniu orzeczenia. Pozostała treść wniosku opierała się na kwestionowaniu wspomnianej opinii oraz sposobu jej oceny przez sąd odwoławczy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Treść osobistego wniosku skazanego wskazuje na jego oczywistą bezzasadność, co w świetle art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. skutkowało odmową jego przyjęcia.

Przypomnieć na wstępie należy, iż zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k., sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nierespektującego obowiązującego w postępowaniu wznowieniowym przymusu adwokacko-radcowskiego (bez wzywania do uzupełniania tego braku) w sytuacji, gdy *„z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność”*. Użyty przez ustawodawcę zwrot *„odmawia”* oznacza, że sąd jest zobligowany do przeprowadzenia takiej kontroli

osobistego wniosku strony, który wbrew art. 545 § 2 k.p.k. nie został sporządzony i podpisany przez profesjonalnego przedstawiciela procesowego, pod kątem okoliczności, na których go oparto. Kontrola ta ma charakter *quasi* formalny co oznacza, że w jej toku nie dochodzi do merytorycznego rozpoznania wniosku ani do badania jego zasadności z punktu widzenia ewentualnych podstaw wznowienia, ale do wstępnego przeanalizowania treści wniosku, w celu ustalenia możliwości jego skutecznego złożenia. Podkreślić przy tym należy, że wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego podstawy zostały ustawowo skatalogowane (art. 540 k.p.k., 540a k.p.k., 540b k.p.k.) i nie każde, nawet zaistniałe w rzeczywistości, uchybienie procesowe, będzie się w nie wpisywało (zob. postanowienie SN z dnia 14 czerwca 2023 r., II KO 51/23, LEX nr 3569686). Ustawodawca w treści art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. wskazał wprost, że jednym z reprezentatywnych przypadków oczywistej bezzasadności wniosku jest odwołanie się do okoliczności, które były już rozpoznawane w uprzednim tego typu postępowaniu. Tym samym powielenie tej samej argumentacji, która nie dowodzi istnienia podstaw wznowieniowych skutkować musi odmową przyjęcia tak skonstruowanego wniosku (zob. postanowienie SN z dnia 25 kwietnia 2024 r., I KO 24/24, LEX nr 3709804).

Taka też sytuacja miała miejsce w przedmiotowej sprawie, albowiem powoływana przez skazanego okoliczność ujawnienia się po wydaniu orzeczenia nowych dowodów w postaci „*ekspertyzy kryminalistycznej dokumentów z dnia 13 kwietnia 2016 r.*” oraz „*ekspertyzy kryminalistycznej dokumentów [...]*” wskazujących na to, że nie popełnił on przestępstwa, była uprzednio przedmiotem merytorycznego rozpoznania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Jak wynika z analizy akt sprawy III KO 81/17 w dniu 16 sierpnia 2017 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek sporządzony przez obrońcę skazanego o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa 200/15, utrzymującym wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt II K 46/15. We wniosku została wskazana tożsama co obecnie podstawa prawna, tożsame żądania, a także co najważniejsze, oparty został na tożsamej okoliczności, tj. ujawnienia się nowych, nieznanych wcześniej sądowi dowodów z dokumentów w

postaci „*ekspertyzy kryminalistycznej dokumentów z dnia 13 kwietnia 2016 r.*” oraz „*ekspertyzy kryminalistycznej dokumentów [...]*” (k. 3-10 akt sprawy III KO 81/17). Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2018 r., sygn. akt III KO 81/17 wskazany wniosek został oddalony (k. 76-78 akt sprawy III KO 81/17). Obecny wniosek skazanego w przeważającej części stanowi powielenie argumentacji zawartej w uprzednim wniosku, co w świetle jednoznacznego brzemienia art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k., przesądza o jego oczywistej bezzasadności.

Co się zaś tyczy kwestionowania przez skazanego opinii wydanej przez biegłą z zakresu badania dokumentów H.T. oraz jej oceny przez sąd odwoławczy wskazać należy, że okoliczność sporządzenia opinii w oparciu o kserokopię dokumentu (dokument z dnia 30 sierpnia 2011 r. zatytułowany „*Oświadczenie*” M. S.) została wyjaśniona przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku i w świetle zgromadzonego w aktach przedmiotowej sprawy materiału dowodowego nie budzi żadnych wątpliwości. Po pierwsze, jeszcze przed zamknięciem śledztwa w przedmiotowej sprawie, postanowieniem prokuratora z dnia 29 stycznia 2015 r., sygn. akt [...] wyłączono do odrębnego postępowania materiały w zakresie podrobienia przedmiotowego oświadczenia, tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k. Jednocześnie zgodnie z punktem 1b wskazanej decyzji procesowej doszło do wyłączenia „*w oryginale dowodu rzeczowego w postaci oświadczenia złożonego i podpisanego według zapisów na tym dokumencie widniejących przez M. S. – Prezesa Spółki A. sp. z o.o. o uznaniu przez wymienioną spółkę zobowiązania w kwocie 164 037,55 euro względem D. N. , prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą C. usługowe „U.”, wymienionego w Wykazie dowodów rzeczowych (k. 235) pod poz. 1, po zastąpieniu go w aktach kserokopią*” (k. 898-898v). W toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku, postanowieniem z dnia 27 listopada 2015 r., sygn. akt II AKa 200/15 dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu badania dokumentów H.T. na okoliczność, „*czy odręczny zapis »M. S. « złożony na odcisku pieczęci firmowej Spółki z o.o. »A.« na dokumencie zatytułowanym »Oświadczenie«, znajdującym się w dołączonych aktach [...] – k. 224, jest autentycznym podpisem M. S. , czy podpis ten mógł zostać nakreślony przez osoby, od których pobrano próby pisma, to jest R. N., D. N., F. C.*” (k. 1243).

W treści postanowienia wyeksponowano więc wyraźnie, że dokument, który ma zostać poddany badaniom znajduje się w aktach dołączonych do sprawy o sygnaturze innej, niż ta którą nosiło postępowanie przygotowawcze w przedmiotowej sprawie. W toku postępowania odwoławczego obrońca skazanego podniósł, iż w aktach przedmiotowej sprawy brak jest oryginału dokumentu o nazwie „Oświadczenie” z dnia 30 sierpnia 2011 r., stanowiącego materiał dowodowy, w oparciu o który została sporządzona opinia przez biegłą H.T., gdyż w materiale dowodowym znajdowała się wyłącznie kserokopia ww. dokumentu (k. 1276). Niemniej jednak na rozprawie w dniu 14 stycznia 2016 r. obrońcy skazanego okazano dokument z k. 224 akt sprawy o sygn. [...], po czym przyznał on, że dokument ten stanowi oryginał (k. 1318v). Powyższa kwestia została także wyjaśniona w pisemnym uzasadnieniu sądu odwoławczego, w którym wskazano, że *„nie wiadomo na jakiej podstawie obrońca oskarżonego mógł twierdzić, że biegła H.T. opracowała swoją opinię na podstawie kserokopii tego oświadczenia, skoro w treści postanowienia z dnia 27 listopada 2015 roku wyraźnie wskazano, że ten dokument znajduje się na karcie 224 dołączonych akt i polecono biegłej zbadanie widniejącego na nim podpisu”* (k. 1360v-1361). W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, że opinia biegłej H.T. została sporządzona na podstawie oryginału dokumentu.

Końcowo należy podkreślić, że w żadną z podstaw wznowieniowych nie wpisują się subiektywne twierdzenia skarżącego o braku rzetelności przeprowadzonego postępowania czy wadliwej ocenie dowodów dokonanej przez sądy orzekające w sprawie. Postępowanie wznowieniowe nie ma bowiem na celu ponownego rozpoznania sprawy i jej kontroli pod względem trafności oraz zasadności wydanego orzeczenia.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[J.J.]

[ał]]

